

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

68. évfolyam

49. szám

1978.

február 26.,

vasárnap

Ára:

1 forint

Lenin születésnapján Kommunista szombat a Szovjetunióban

Kommunista szombatot tartanak Lenin születése évfordulójának tiszteletére április 22-én a Szovjetunióban. A kezdeményezést egyszerre több gyár kollektívája tette meg, s azóta országszerte igen sokan csatlakoztak már hozzájuk.

Az önkéntes munka résztvevői a kommunista szombat termelési értékét a szovjet békealap céljaira ajánlották fel. (TASZSZ)

Vasutasok versenye

Második a szegedi igazgatóság — Ünnepség

A vasútigazgatóságok tavalyi versenyében második lett a szegedi. Ebből az alkalomból ünnepséget tartottak tegnap, szombaton a szegedi vasutas művelődési házban. Ott volt Koszorus Ferenc, a SZOT elnökségének tagja, a Vasutas Szakszervezet főtitkára, Mátos István, az MSZMP Csongrád megyei bizottságának tagja, Berta István, a városi pártbizottság titkára és Prágai Tibor, a szegedi városi tanács elnökhelyettese.

Acsai Mihály, a Vasutasok Szakszervezete szegedi területi bizottságának titkára köszöntötte a MÁV-igazgatóság dolgozóit és a vendégeket, majd Lovász László

vasútigazgató beszélt a tavalyi végzett munkáról. A személyvonatok a korábbinál pontosabban, de még mindig nem a kívánt módon közlekednek. Az első félévben a fuvaroztatók olykor nem ködtették le teljes egészében a MÁV erőit, nyáron, az ősszel viszont akkora igények jelentek meg, amelyeket képtelenség volt maradéktalanul kielégíteni. Erre a hullámzó munkára előre számítva, szorgalmazta az igazgatóság az előszállítási szerződések megkötését. Tavaly 18 vállalat jött létre megállapodás. Jó lenne elérni, hogy a szombat délután és a vasárnap a vasutasok számára is a pihenés ideje legyen, mégis,

egyelőre sokuknak kell ilyenkor is munkát vállalni. A hétvégi rakodások fokozására indított országos versenyben jó eredményt értek el a szegediek — 5—8 százalékkal túlteljesítették a Központi Szállítási Tanács által meghatározott tervet. Ebben a munkában a fuvaroztatók közül jó partner volt a Volán 10-es számú Vállalat, a Csongrád megyei AGROKER, a FIM alföldi porcelángyára, a DÉLÉP házgárára, a kecskeméti és a békéscsabai konzervgyár, a sarkadi és a mezőhegyesi cukorgyár. Ezek a vállalatok elérték, hogy jelentősen csökkenjék a vagonálláspénz.

A tervezett 10,7 millió tonna helyett 10 millió 731 ezer tonna árut fuvaroztak tavaly a szegedi vasutasok. A korábbinál többet rakodtak cukorrépából, cukorból, gyümölcsből, ásványolajból és homokból — kevesebbet kavicsból, tengeriből és téglából.

Az idei feladatokról Lovász László elmondta, hogy 22 és fél millió utas kényelméről, pontos indulásáról és érkezéséről kell gondoskodni. A terv szerint 10 millió 800 ezer tonna árut fogadnak, illetve visznek a kert helyre. Reményt ad a tavalyinál ütemesebb szállításra, hogy eddig 25 vállalatnál sikerült előszállítási szerződést kötni. Az igazgatóságok közötti versenyben elért második helyezés oklevelét Gulyás János, a MÁV vezérigazgató-helyettese adta át Lovász Lászlárnak. Kiváló Dolgozó kitüntetést 50-en kaptak. A legjobban dolgozott vasutasok összesen 1 millió 150 ezer forint jutalomban részesültek.

Szülőoltványok

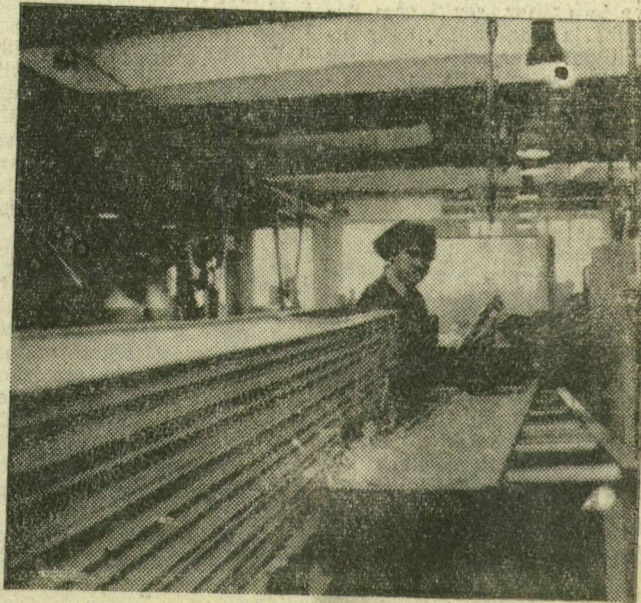
Villányban megkezdődött a szülőoltványok előállításának. Az idén rekordmennyiségű — több mint ötmillió — oltvány készül a híres borvidék központjában. A Villány-mecsek aljain a Borgazdasági Kombinát villányi gazdasága ugyanis kooperációs szerződést kötött több baranyai szakszakkal, illetve termelőszövetkezettel, és így módon bővíteni tudta az oltókapacitást.

Frankfurtban a Zsolnay-fajansz

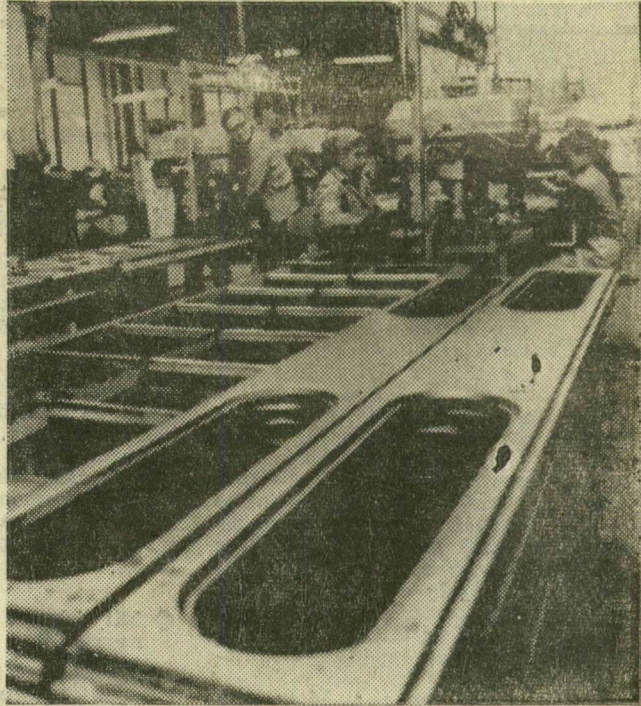
Először szerepel önálló kiállításon külföldön a Zsolnay-fajansz és -ecozin. A vasárnap megnyíló Frankfurter Tavaszi Vásáron közönség elé kerülnek a világhírű gyár leg szebb dísz tárgyai. A Zsolnay-fajansz jellegzetessége a krémszínű alap, e fölött színes és arany kidomborodó minta. A különleges értékeket az adja, hogy a díszítés-színezés művészi munkával, kézzel történik.

Harmonikaajtók autóbuszokhoz

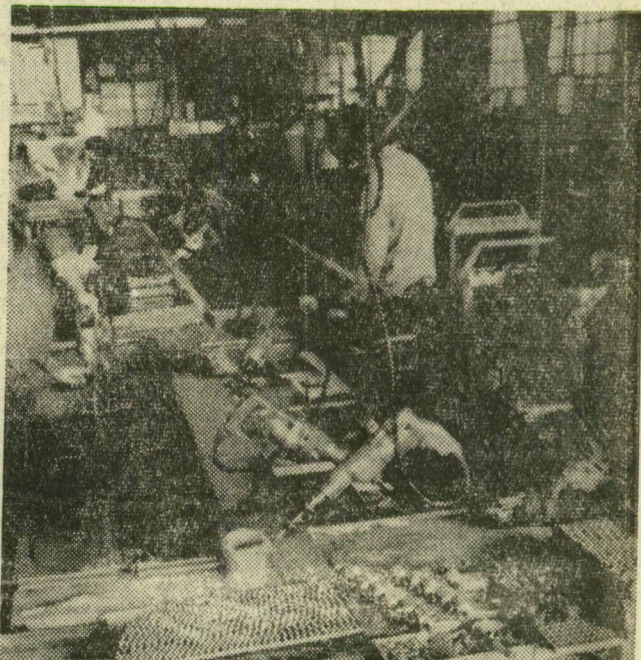
Amióta a szegedi tanács vállalatát, a fémiparit, átvette az országos és világhírű Ikarus Vállalat, azóta új termékeket készítenek a Fonógyári úti telepen. Korábban is be dolgozó volt a nagyvállalatnak, de most önálló gyárként komoly feladatokat oldanak meg. Többek között Szegeden készül a híres Ikarus autóbuszok harmonikaajtaja, naponta 200 darab összecukukható ajtót „véglegesítenek” a szegedi üzemben. Alább a munka egy-egy mozzanatát örökítettük meg.

Ponthegesztéssel illesztik helyére a betéteket. Urbán István hegesztő begyakorlott mozdulatokkal ragasztja a fém

A hegesztés után lyukakat fúrnak és meneteket váganak az ajtókra. Moczó Ilona és munkatársa vigyáz a pontos méretek betartására

Acs S. Sándor felvételei

A harmonikaajtók utolsó munkamozzanatait a Zalka Máté nevű véső szocialista brigád tagjai végzik. Jó járt An. al és társai összeillesztik az ajtókat és minden rendben, mehet a festőbe, az üvegezőbe

Városias-e a lakótelep?

Mielőtt a címben feltett kérdésre választ körvonaloznánk, tegyük fel egy másik kérdést: mitől lesz városrész a lakótelep? A négy-, hat-, tíz emeletes magas lakóházakból-e, vagy kell ezekhez mellette magas szintű környezet, kiegészítő létesítmények sora is? Egyértelmű a válasz: a városi utakat járók telefonálni, vásárolni, ügyeket intézni, pénzt biztos helyen tudni, leveleiket postáládába dobni, benzint tankolni, ruhát tisztítani, haját nyírni, moziba menni vágnak, plakátot olvasva, kirakatok előtt bémészkodva, kölcsönzött könyvekkel a szatyorban, ráérősen, hiszen a kisgyerek biztos helyen: óvodában, bölcsődében, a nagybácska az uszodában van. Ennyit, s még ezer más takar a kifejezés: városban élni. Szűkebben akár: lakótelepen élni, mely városrész terebélyesedett.

Már most megismételhető a kérdés: városias-e lakótelepeink?

Ismeretes, hogy Csongrád megyében sikerrel zárult a 15 éves lakásépítési program, felgyorsult a települések urbanizációs folyamata. Jogosan nőtt meg a lakossági igény a szolgáltatások, a közös használatú létesítmények iránt. A Központi Népi Ellenőrzési Bizottság megbízásából 1978 januárjában a megyében és részletebben Szegeden vizsgálatazt folytatott Csongrád megye népi ellenőrei, hogy véleményüket összegezzék arról, miként valósult meg az állami célcsoportos és a települési, többszintű magánlakásépítéshez kapcsolódóan az alapfokú ellátás létesítményei. Vagyis épült-e elég általános iskola, óvoda, bölcsőde, orvosi rendelő, gyógyszerár, szolgáltató ház? A népi ellenőrök Tarjánban, Odesszában, Felsővároson és az Északi városrészben rendezett lakógyűléseken megismerkedtek a lakótelepek véleményével is.

Ami a IV. ötéves terv

megyei tapasztalatokat illeti: a városközpontok rekonstrukciója (Makón, Szentesen) az egészségügyi, kereskedelmi létesítmények esetében kedvező eredményeket hozott, a lakótelepeken megmutatózó feszültségek azonban alig csökkentek. Például Szentesen, a Hámán Kató lakótelepen több mint ezer lakást 170 négyzetméteres ideiglenes élelmiszerbolt, a csongrádi Bökényi lakótelepen ugyan csak ezer lakást 177 négyzetméteres vegyesbolt szolgált ki. Az V. ötéves terv előkészítésekor — felhasználva a települések ellátási szintjének adatait — már az Országos Tervhivatal normatívái alkalmazzák a fejlesztések elosztásánál, ezzel azonban nem szüntethető meg a IV. ötéves tervi elmaradás. A jóváhagyott, 1976—1980-ra érvényes terv úgynevezett járulékos és kommunális beruházásainak megvalósítását segítené, ha ezeket egységes, alkalmas technológiával és gyártókacpacitással rendelkező „rendszerüzemű” kijelölt építőipari vállalatra bíznák.

Szegeden az állami célcsoportos és települési magánlakásépítéshez kapcsolódóan a IV. ötéves terv végére, 1975. december 31-ig a tervezetthez képest 100 óvodai férőhellyel és 846 négyzetméteres közösségi létesítménnyel több épült, a kereskedelmi létesítmények 1031, a szolgáltatók 1530 négyzetméterrel kisebb területen valósultak meg. Az elmaradást a következő terv időszak sem pótolhatja, ezért aztán például Tarjánban az óvodák kihasználtsága jelenleg 143, a bölcsődéké 160—170 százalékos. Az általános iskolákban váltott műszakban tanítanak, a Felsővároson eddig megépült mintegy 2500 lakáshoz, az Északi városrészből közel 1700 lakáshoz mindaddig nem készült iskola, óvoda, bölcsőde. A kereskedelmi szolgáltató hálózat is

Az orvosegészségügyi ellátás csak Odesszában megfelelő, a többi lakótelepen különösen a nőgyógyászati, gyermekgyógyászati és fogászati rendelői, s a gyógyszerárak „zsúfoltak”. Noha már Szegeden is készült tanulmányterv kulturális oktatási centrumok létesítésére (Tarján VI. ütemében), ennek helyére később óvoda és bölcsőde épült. Lemondani azonban a többféle célra használható, tömbösített épületek és helyiségek, az ifjúsági és felnőtt oktatást és művelődést gazdaságosabban szolgáló közművelődési centrumok építésének lehetőségéről — a jelenlegi pénzügyi nehézségek, s lakásközpontú gondolkodás ellenére — sem kellene.

A meglévő feszültségek — noha demográfiai csúcsra méretezni a gyermekintézményeket valóban lehetetlen — várhatóan csak 2—3 tervidőszak alatt enyhíthetők, ezzel számolva már a beépítési tervek megrendelőinek gondoskodniuk kell arról, hogy tartalékterületeket hagyjanak szabadon. (Ez Odessza esetében már nem lehetséges: a beépíthető területek elfogytak.) A lakógyűléseken azt is felvetették a hozzászólók — főleg Odesszában, Felsővároson, az Északi városrészben — hogy a tervekben szereplőkn túl egyéb közös használatú létesítmények építésére is sort kellene keríteni. Postára, több nyilvános telefonra, OTP-fiókra, öregek napköziotthonára, nyilvános WC-re is szükség lenne. Ismét szoba került — fehérítési, moskói, vészprémi példák nyomán —, hogy a házgári épületek fogadóképességének belmagasságát növelve ezek alkamassá tehetők kereskedelem, szolgáltató üzletek kialakítására. A látszólagos többletköltség megtérülne: a lakásépítéssel azonos ütemben teremthetnénk meg a városias életmódhoz nélkülözhetetlen feltételek sora.

P. K.